

ACCOUNTANTSVERSLAG

2020

Gemeente Beesel
Postbus 4750
5953 ZK REUVER
ter attentie van de gemeenteraad

KSG Registeraccountants B.V.
Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver
Tel. +31(0)77-4740000
KvK 12063939
www.ksg.nl

Reuver, 2 juli 2021

Betreft: accountantsverslag 2020

Onze ref.: PBO/10120-80-2020

Geachte leden van de raad,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente Beesel. We zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van gemeente Beesel over het boekjaar 2020 te verstrekken.

Wij willen u over de volgende belangrijke onderwerpen informeren:

- + Onderbouwing voor goedkeurende controleverklaring;
- + Belangrijke controlebevindingen en aanbevelingen;
- + Kwaliteit beheersorganisatie en interne beheersing;
- + Overige formele aspecten en bevindingen.

Het concept van dit verslag is gedeeld met de auditcommissie tijdens de vergadering van de auditcommissie op 23 juni 2021. In een eerder stadium is het concept met de vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie besproken. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beesel. Na de vergadering van de auditcommissie op 23 juni 2021 hebben we het accountantsverslag definitief gemaakt.

We willen benadrukken dat dit accountantsverslag is opgesteld ten behoeve van de raad van de gemeente Beesel en mag daarom niet zonder onze toestemming aan derden worden verstrekt.

Hoogachtend,

drs. R.J.D. Bosch RA

Extern accountant
KSG Registeraccountants B.V.

Inhoud

<i>1 Conclusie jaarrekeningcontrole.....</i>	<i>3</i>
<i>2 Controlebevindingen en adviespunten.....</i>	<i>6</i>
<i>3 Analyse resultaat en vermogen gemeente Beesel.....</i>	<i>9</i>
<i>4 Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie.....</i>	<i>13</i>
<i>5 Relevante ontwikkelingen.....</i>	<i>14</i>
<i>Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten.....</i>	<i>16</i>
<i>Bijlage 2a Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Beesel</i>	<i>18</i>
<i>Bijlage 2b Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid gemeente Beesel.....</i>	<i>19</i>
<i>Bijlage 3a Foutenevaluatie SiSa -tabel.....</i>	<i>20</i>
<i>Bijlage 3b Foutenevaluatie Tozo -regeling (G4).....</i>	<i>22</i>

1 Conclusie jaarrekeningcontrole

Reikwijdte

Door middel van de opdrachtbevestiging inzake de accountantscontrole 2018 t/m 2021 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle is opgenomen in de opdrachtbevestiging. Onze controle is mede ingericht op basis van:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- Uw verordening controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Beesel (controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet);
- Het door de Raad vastgestelde controleprotocol 2020.

Gehanteerde toleranties

Op basis van de door u vastgestelde controleverordening en controleprotocol hebben wij de volgende toleranties gehanteerd:

Goedkeuringstoleranties

- Fouten: 1% van het totaal van de lasten incl. toevoeging reserves: €415.530
- Onzekerheden: 3% van het totaal van de lasten incl. toevoeging reserves: €1.246.590

Rapportagetoleranties

Bij de jaarrekening bedraagt de rapportagetolerantie voor fouten en onzekerheden €50.000, alsmede elke fout of onzekerheid groter dan 20% ten opzichte van de begroting.

Controleverklaring

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2020 van gemeente Beesel afgerond en zullen een goedkeurende controleverklaring op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid verstrekken. De goedkeurende controleverklaring betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft en er rechtmatig gehandeld is. Afwijkingen en/of onzekerheden zijn binnen de gestelde toleranties van de Raad gebleven. De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en worden voldoende gedekt door direct gerelateerde opbrengsten c.q. bijdragen.

Niet gecorrigeerde afwijkingen

In overeenstemming met het normenkader 2018 t/m 2021 zijn alle afwijkingen groter dan de rapporteringstolerantie van fouten en onzekerheden van €50.000 met het bestuur van de ambtelijke organisatie besproken. Volledigheidshalve hebben we eveneens (kwalitatieve) afwijkingen kleiner dan de rapporteringstoleranties met het bestuur van de ambtelijke organisatie besproken. Het kwalitatieve aspect heeft betrekking op naleving wet -en regelgeving.

Voor nadere toelichting van de niet -gecorrigeerde afwijkingen verwijzen we naar hoofdstuk 2 en *Bijlage 2a. Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Beesel* en *Bijlage 2b. Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid gemeente Beesel*.

De niet-materiële afwijkingen zijn veroorzaakt door de onzekerheid op de geraamde opbrengsten van de woonwerkkavels en onzekerheid in het Sociaal Domein bij de aansluiting tussen het zorgpakket en financiële administratie. Het realistisch scenario op de woonwerkkavels met een geraamd tekort van €172.000 dient conform BBV vooralsnog een formele weg te bewandelen. De Raad dient formeel de bestemmingswijziging na afloop van de 2^e tenderronde goed te keuren. Naar verwachting zal de gemeenteraad de bestemmingswijziging in november 2021 formeel goedkeuren. De niet -gecorrigeerde afwijkingen dienen door het college bevestigd te worden.

BBV

Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening over 2020 aan de verslaggevingsvoorschriften van het BBV voldoet. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en schattingsposten beoordeeld;
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld;
- de geschiktheid van het gebruikte normenkader voor rechtmatigheid beoordeeld.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en het normenkader voor rechtmatigheid bij het opstellen van de jaarrekening 2020 en de totstandkoming van transacties zijn aanvaardbaar. Wij hebben geconstateerd dat de verplichte paragrafen en toelichtingen in de jaarrekening in overeenstemming zijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

WNT

Wij hebben geconcludeerd dat de bezoldigingen in de WNT -bijlage over 2020 niet strijdig zijn met de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De jaarstukken voldoen aan de gestelde publicatie-eisen van de WNT.

SiSa

Wij hebben de SiSa -bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole over het jaar 2020 uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierbij hebben we de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa -bijlage bij de jaarrekening 2020 van gemeente Beesel vastgesteld.

Toelichting & presentatie COVID-19 (Corona)

Zowel onder de Niet uit de balans blijkende verplichtingen als het jaarverslag heeft gemeente Beesel de gevolgen van het COVID-19 (Corona) virus toegelicht. De toelichting voldoet aan de minimumeisen van het BBV.

De financiële impact van de Coronacrisis is een separate paragraaf op blz. 87 van de jaarstukken toegelicht. Deze bedraagt €661.000 aan Coronakosten die door uitkeringen in het gemeentefonds voor €502.000 over 2020 gedekt zijn. Het verlieseffect over 2020 bedraagt derhalve €159.000.

Jaarverslag

Als accountant dienen wij ingevolge artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet te vermelden of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen materiële tegenstrijdigheden, tekortkomingen of inconsistenties te melden op dit gebied. Daarnaast hebben we vastgesteld dat het jaarverslag voldoende transparant naar alle belanghebbenden is. De verplichte paragrafen onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, grondbeleid en verbonden partijen geven voldoende inzicht in de doorgevoerde verbeteringen en externe c.q. interne ontwikkelingen van de gemeente Beesel. De paragrafen Financiering en Weerstandsvermogen & risicobeheersing geven de financiële positie van de gemeente Beesel weer.

Taakvelden

Artikel 66 van het BBV bepaalt onder meer dat het overzicht taakvelden dezelfde totaalbedragen moet bevatten als de jaarstukken en dat het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld moeten worden toegelicht. Wij hebben de bijlage 2: Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld juist met de toelichting in de programmaverantwoording kunnen afstemmen. Gemeente Beesel heeft het verdelingsprincipe tussen taakvelden en programma's juist conform Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden (gepubliceerd in de Staatscourant op 18 april 2016) toegepast. De taakvelden zijn per programma logisch en naar aard in de programmaverantwoording toegelicht.

Schatkistbankieren

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Beesel aan de gestelde eisen van toelichting van de Wet verplicht schatkistbankieren en de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) voldoet.

2 Controlebevindingen en adviespunten

2.1 Sociaal domein

In de controle op het Sociaal Domein hebben we een aansluitingsverschil van €75.437 tussen het zorgpakket (lees: verplichtingensysteem) en administratie van gemeente Beesel vastgesteld. De zorglasten in de financiële administratie zijn hiermee €75.437 lager dan het nieuwe zorgpakket. Het verschil is mogelijk veroorzaakt door een administratief verschil naar aanleiding van de overgang van CiVision naar Zorgned als nieuw zorgsysteem.

De basisregistraties van gemeente Beesel hebben over het jaar 2020 in onvoldoende mate de betrouwbaarheid van de zorglasten gewaarborgd. De ambtelijke organisatie zal een nader onderzoek van het verschil van €75.437 in de loop van 2021 instellen. Wij hebben het verschil als onzekerheid aangemerkt, omdat niet duidelijk is welke registratie leidend is. Overigens hebben we geen verschil groter dan de rapporteringstolerantie van €50.000 tussen de productieverantwoordingen en de financiële administratie vastgesteld.

Gedurende onze controle hebben we de prestatielevering zowel kwalitatief (aan de hand van nazorggesprekken en belonden) als kwantitatief (aan de hand van de productieverantwoordingen en controleverklaringen van zorgaccountants) voldoende vastgesteld. Hieruit blijken geen onrechtmatigheden.

2.2 Grondexploitatie Oppe Brik

Op basis van onze werkzaamheden en verkregen controle-informatie hebben wij vastgesteld dat de waardering van de grondexploitatie Oppe Brik voldoende onderbouwd is en de gehanteerde uitgangspunten voor de schattingen aannemelijk en consistent toegepast zijn. De tussentijdse verliesvoorziening is conform BBV bepaald. We hebben vastgesteld dat de grondprijzen voor (sociale) woningbouw voor 2020 vergelijkbaar met de grondprijzen voor (identieke) objecten in naburige gemeenten zijn.

Het realistisch scenario op de woonwerkkavels met een geraamd tekort van €172.000 dient voorsnog conform BBV een formele weg te bewandelen. De Raad dient formeel de bestemmingswijziging met een nieuw bouwplan na afloop van een 2^e tenderronde goed te keuren. De 2^e tenderronde zal meer uitsluitel over de raming van het tekort van €172.000 geven. Naar verwachting zal de gemeenteraad de bestemmingswijziging in november 2021 formeel goedkeuren.

Dit leidt tot een niet-materiële onzekerheid van €172.000.

2.3 Tozo -regeling algemeen

Ofschoon de Tozo -regeling een onderdeel van de Participatiewet is, heeft de nieuwe steunregeling voor meerdere uitdagingen voor de Rijksoverheid, aanvragers en gemeenten gezorgd. De uitdagingen hebben hoofdzakelijk betrekking gehad op het tijdig financieel ondersteunen van aanvragers 'binnen de grenzen van rechtmatigheid van de wet -en regelgeving' binnen een tijdsbestek van 1 jaar. Deze grenzen van rechtmatigheid zijn na 1 jaar niet altijd even duidelijk geweest en hebben begin april 2021 geleid tot een bepaalde mate van coulance dat het Ministerie van SZW als standpunt in de Coronacrisis heeft ingenomen.

Deze omstandigheden maken de uitvoering en rechtmatige controle van de bestedingen en baten van de Tozo -regeling uniek.

Bij de uitvoering en afronding van de controle van de Tozo -regelingen 2020 hebben we gebruik gemaakt van relevante controleprotocollen en instructies, zoals: definitieve Nota Verwachting Accountantscontrole SiSa 2020 (d.d. 8 april 2021), gepubliceerde Q&A's naar aanleiding van de Tozo Webinars d.d. 3 en 5 maart 2021 en SDO Notitie 'Tozo aandachtspunten voor de verantwoording 2020 en de accountantscontrole' (maart 2021). Uit onze controlewerkzaamheden hebben wij geen grotere afwijkingen dan de rapporteringstolerantie en de SiSa -materialiteit op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid vastgesteld. De SiSa -bijlage op gebied van Tozo -regelingen is hiermee rechtmatig en getrouw.

Gemeente Beesel heeft conform haar M&O- beleid als volgt een aanvang met de afhandeling van IB -signalen gemaakt:

- ✚ Vooraf in 2020 en gedeeltelijk in januari 2021 bij het oppakken van datum opheffing Kvk en niet voldoen aan urencriterium e.d.;
- ✚ Hoofdzakelijk achteraf in 2021. Volgens M&O- beleid zal gemeente Beesel alle IB -signalen in 2021 afgehandeld hebben. Het College van B&W heeft het M&O -beleid in maart/april 2021 vastgesteld.

Ofwel:

Gemeente Beesel heeft inmiddels in 2021 het berichtenverkeer opgepakt teneinde het oneigenlijk gebruik en misbruik (M&O) bij de ontvangen informatie van de aanvragers in het jaar 2020 tegen te gaan.

2.4 Kwalitatieve afwijking Tozo -regeling

We hebben 1 kwalitatieve afwijking van €3.328 onder het verstrekte Tozo levensonderhoud geconstateerd. Bij 1 cliënt is een uitkering voor levensonderhoud Tozo 1 en Tozo 2 verstrekt zonder dat de aanvrager in de Kamer van Koophandel was ingeschreven. Door middel van aanvullende werkzaamheden hebben we vastgesteld dat de fout uniek en eenmalig is. In deze casus heeft gemeente Beesel de lijn der wet (interpretatie) gevolgd. Gemeente Beesel vindt de casus hiermee rechtmatig en binnen de kaders van de Tozo -regeling passen. De gemeente heeft bewust gekeken dat de

belanghebbende ook bij de Belastingdienst bekend is en aangifte inkomstenbelasting heeft gedaan.

Gemeente Beesel onderstreept hiermee het gebrek aan het begrip van ondernemerschap in de TOZO regeling. Gemeente Beesel levert maatwerk en bekijkt per individuele casus of de belanghebbende zonder steun in de problemen kan komen.

Door de eigen interpretatie in beleid c.q. maatwerk en gebreken in de steunregeling is er sprake van oneigenlijk gebruik. Er is geen sprake van misbruik van de wet- en regelgeving aangezien:

- ✚ Gemeente Beesel bewust en standvastig beleid op dit vlak hanteert (gemeente Beesel geeft beschikkingen af op dit beleid);
- ✚ Gemeente Beesel heeft niet bewust burgers bevoordeeld. Er is geen sprake van een lijn, maar maatwerk per afzonderlijke client.

2.5 Begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen

In het kader van begrotingsrechtmatigheid hebben wij alle lastenoverschrijdingen (op taakveldniveau) groter dan €50.000 beoordeeld. Lastenoverschrijdingen zijn onrechtmatig volgens de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV (oktober 2018) en tellen *niet* mee in ons rechtmatigheidsoordeel als controlerend accountant wanneer:

- a). de lastenoverschrijdingen binnen het bestaand beleid van de Raad passen;
- b). direct gerelateerde opbrengsten tegenover de lastenoverschrijdingen staan;
- c). de lastenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen plaats hebben gevonden.

Wij hebben geen afwijkingen op het gebied van begrotingsrechtmatigheid vastgesteld.

3 Analyse resultaat en vermogen gemeente Beesel

3.1 Samenvatting gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat bedraagt in 2020 €217.000 positief (na mutaties reserves). Ten opzichte van de gewijzigde begroting is er sprake van een positieve afwijking van €984.000. De positieve afwijking van €984.000 is met name verklaard door de volgende ontwikkelingen:

- ✚ Meer algemene dekkingsmiddelen (van het rijk) ontvangen dan verwacht ad €180.000;
- ✚ Minder overhead dan geraamd ad €257.000 met name als gevolg van onderbesteding door de Coronacrisis;
- ✚ Per saldo meer lasten gerealiseerd dan baten ontvangen op programma 2 'Samenkracht' van €1.139.000, veroorzaakt door de hogere lasten op de individuele voorzieningen Jeugdwet van €770.000 en hogere uitkeringsregelingen van €378.000;
- ✚ Voordeel: minder onttrokken aan de reserves dan voorzien (€1.080.000);
- ✚ Voordelen op programma's 1 ('Beleven') en 4 ('Veilige en dienstverlenende gemeente') van respectievelijk €155.000 en €107.000;
- ✚ Voordeel op programma 8 dat het bedrag onvoorzien in de begroting van €100.000 niet is aangewend;
- ✚ Incidenteel voordeel op Tozo -compensatie ad €172.000.

Exploitatieresultaat (in € 1.000)	
Gerealiseerd totaal aan baten:	€35.336
Gerealiseerd totaal aan lasten:	€38.560
Saldo totale baten en lasten:	-/- €3.224
Toevoegingen reserves:	€2.993
Onttrekkingen reserves:	€6.434
Mutatie reserves:	€3.441
Gerealiseerd resultaat na bestemming 2020	€217

3.2 Incidentele baten en lasten

In deze paragraaf hebben we de incidentele posten uiteengezet die het resultaat eenmalig beïnvloeden. Het gerealiseerde resultaat van €217.000 positief kan als volgt uitgesplitst worden:

(in € 1.000)	Bedrag
Totaal structureel	€ 19 (N)
Totaal incidenteel	€ 236 (V)
Resultaat na bestemming 2020	€ 217 (V)

(in € 1.000)	Bedrag
Totaal structureel (saldo baten-lasten)	€ 3.460 (N)
Totaal incidenteel (saldo baten-lasten)	€ 236 (V)
Gerealiseerd resultaat voor reserves 2020	€ 3.224 (N)
Totaal mutaties reserves	€ 3.441 (V)
Resultaat na bestemming 2020	€ 217 (V)

Het gerealiseerde resultaat voor mutaties reserves is €3.224.000 negatief. De incidentele voordelen hebben nauwelijks impact op het gerealiseerde resultaat voor mutaties reserves gehad. Mede door voldoende toevoegingen aan de reserves bedraagt het gerealiseerd resultaat over 2020 €217.000 positief. Over 2020 is er sprake van een negatieve structurele exploitatieruimte van 12%. Gemeente Beesel heeft de incidentele baten en lasten op juiste wijze in de jaarrekening toegelicht (met uitzondering van de mutatie reserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein van €1.299.000; zie blz. 105; deze is budgettair neutraal ingesteld en daarbij ook niet incidenteel gezien de onttrekkingen in voorgaande jaren).

In de meerjarenbegroting verwacht gemeente Beesel een structurele exploitatieruimte van 1% tot 4% positief. Gemeente Beesel is voornemens om maatregelen in het Sociaal Domein door te voeren. Er is een eerste opzet met de Raad in juni 2021 gedeeld waarbij gemeente Beesel structureel €648.730 aan uitgaven in het Sociaal Domein wil reduceren.

In de vergadering van de auditcie d.d. 23 juni 2021 is besproken dat de programmabegroting over 2021 ten opzichte van de huidige ontwikkelingen achterhaald is. Dit betekent dat er geen garantie op de geraamde structurele exploitatieruimte van 1% tot 4% positief is. We bevelen gemeente Beesel de huidige ontwikkelingen in 2021 (lasten grondexploitaties Oppe Brik en financiële inzichten in het Sociaal Domein) zowel in de programmabegroting 2021 te wijzigen als in de meerjarenbegroting over 2022 te verwerken.

3.3 Resultaat sociaal domein

Het resultaat op het Sociaal domein (incl. baten en lasten) bedraagt ongeveer €1.398.000 negatief ten opzichte van de gewijzigde begroting over 2020.

Uit nadere analyse van de ambtelijke organisatie is het negatieve resultaat als volgt te verklaren:

- 1) Nadeel van €770.000 op de Jeugdwet veroorzaakt door enerzijds hogere kosten Jeugdwet als gevolg van een toename van jeugdigen in duurdere arrangementen (zie blz. 100 van de jaarrekening) en anderzijds achterstallige facturatie zorgaanbieders om effectief gaandeweg 2020 bij te kunnen sturen;
- 2) Nadeel van €242.000 op de WMO als gevolg van stijging aantal unieke cliënten in de Huishoudelijke Hulp;
- 3) Nadeel van €386.000 op de Participatiewet als gevolg van de stijging van het aantal bijstandsuitkeringen van 10% en een stijging van het gemiddelde inkomen door de afname van parttime werk in de periode van de Coronacrisis. Beide oorzaken hebben een landelijke trend.

Het negatieve effect van €1.398.000 is voor €1.298.000 door de reserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein gedekt. Het restant van €100.000 is ten laste van het resultaat in de exploitatie gekomen. Als gevolg hiervan is de reserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein in 2020 met €1.298.000 naar nihil gedaald.

Mede door externe invloeden buiten de gemeente en macro-economische ontwikkelingen, zoals de ontwikkeling over de structurele verhoging van jeugdbudgetten en wijziging woonplaatsbeginsel vanaf 1 januari 2022, kunnen de resultaten in het Sociaal Domein in toekomstige jaren fluctueren. Deze ontwikkelingen zijn vooralsnog onzeker. Daarom verdient het aanbeveling actuele inzichten in het Sociaal Domein tijdig in de meerjarenbegroting te verwerken.

In de meerjarenbegroting worden lasten in het Sociaal Domein zoveel mogelijk reëel ingeschat. Aangezien de reserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein volledig opgesoupeerd in 2020 is, verdient het aanbeveling de bestemmingsreserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein in 2021 aan te vullen.

Pas ingeval van toekomstige positieve resultaten in het Sociaal Domein ten opzichte van de begroting is de afdekking van mogelijke tekorten door de Algemene Reserve gewenst, zoals we in ons advies begin februari 2021 aan de Auditcommissie hebben opgenomen. We voorzien geen voordelen aan het opheffen van de reserve Open Einde Regelingen Sociaal Domein als een bestemmingsreserve. In ons advies (begin feb. 2021) hebben we de volgende nadelen gerapporteerd:

- Wanneer de resultaten in het Sociaal Domein met de algemene reserve vereffend worden, heeft dit een negatieve impact op de ratio weerstandsvermogen (vanaf 2020 in het kader van het toezicht rekenen Provincies geen bestemmingsreserves meer in de ratio weerstandsvermogen);

Na overheveling naar de algemene reserve zal de ratio weerstandsvermogen naar verwachting fors dalen. Binnen de huidige regels en maximumnorm aan de algemene reserve daalt de ratio tot 1,3: voldoende voor de huidige situatie maar op niet houdbaar op langere termijn;

- De algemene reserve is een sluitpost voor alle uitvoeringstaken en is hiermee een laatste redmiddel. Voor incidentele tekorten met een specifiek doel is juist een bestemmingsreserve in het leven geroepen. Wanneer de bestemmingsreserve wordt opgeheven is er geen specifiek budget meer beschikbaar voor het Sociaal Domein en is niet meer inzichtelijk welke incidentele tekorten gedekt zijn;
- De doelstelling van de algemene reserve dient formeel middels raadsbesluit gewijzigd te worden, waarbij tevens de maximumnorm van de algemene reserve verhoogd dient te worden;

3.4 Weerstandvermogen & financiële positie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2020 €17,9 mio. en is gedaald met €3,5 mio. ten opzichte van 2019 (11%). Per saldo zijn meer bestemmingsreserves aangewend dan toevoegingen hebben plaatsgevonden. De continuïteit is voldoende gewaarborgd. De solvabiliteitsratio ligt op het niveau van 50% en is als goed aan te merken. De ratio van het weerstandsvermogen is bepaald op 1,1 en is voldoende (groter dan de norm van 1). Ten opzichte van de begroting 2020 is de ratio weerstandsvermogen significant gedaald van 2,95 naar 1,1.

Overige kengetallen, afgezet tegen normen in de gemeentesector, tonen de volgende ontwikkelingen:

- 1/ er is een negatieve structurele exploitatieruimte 12%. Hierdoor is gemeente Beesel niet in staat om extra lasten of tekorten binnen de huidige budgetten op te vangen;
- 2/ er is sprake van een lage schuldquote. Hierdoor zijn er voldoende middelen binnen de gemeente aanwezig om schulden tijdig te kunnen aflossen. Er is dus voldoende investeringsruimte;
- 3/ de ratio grondexploitatie geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De ratio grondexploitatie voor 2020 is voor de gemeente Beesel 3% (<20%; minst risicovol volgens VNG -normen).

Kortom: in het jaar 2020 zijn de belangrijke kengetallen ratio weerstandsvermogen en structurele exploitatieruimte fors gedaald ten opzichte van 2019. Gezien de landelijke ontwikkelingen, zoals uitbreiding takenpakket gemeenten en stijgende controlekosten (rechtmatigheidsverantwoording, informatiebeveiliging e.d.), vragen deze kengetallen blijvende aandacht teneinde een structureel begrotingsevenwicht en gunstige financiële positie te realiseren zonder dat Provincie Limburg de gemeente Beesel onder repressief toezicht stelt.

We adviseren gemeente Beesel de resultaten over 2020 en uitkomsten van de verwachte maatregelen in de begroting van 2021 en meerjarenbegroting 2022 aan te passen.

4 Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie

4.1 Bevindingen interne beheersing

Op basis van de tussentijdse controle hebben we de opzet en bestaan van alle belangrijke processen en beheersmaatregelen binnen de gemeente Beesel vastgesteld, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Naar ons professioneel-kritisch oordeel is gebleken dat de gemeente Beesel in de basis aan de te stellen eisen van interne beheersing voldoet, behoudens enkele aandachtsgebieden. Mogelijke verbeterpunten op het gebied van de interne beheersing en bedrijfsvoering zijn met de vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie besproken. Ten behoeve van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie van gemeente Beesel hebben we deze bevindingen in onze managementletter d.d. 7 januari 2021 gerapporteerd.

4.2 Bevindingen automatiseringsomgeving

Vanuit wet- en regelgeving is het vereist dat wij over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking rapporteren. Ten behoeve van de ambtelijke organisatie zijn onze bevindingen reeds in de managementletter van 7 januari 2021 opgenomen.

Uit de tussentijdse controle hebben we de opzet en bestaan van de general controls van de automatiseringsomgeving ter waarborg van de betrouwbaarheid van het lijstwerk. Verder hebben wij vastgesteld dat de beschikbaarheid en informatiebeveiliging van de ICT-infrastructuur nog niet op het gewenste kwaliteitsniveau is. Wij hebben meerdere aanbevelingen aan de ambtelijke organisatie gerapporteerd. Onze aanbevelingen vinden hun weerslag in de naleving van de standaarden Informatiebeveiliging Rijksoverheid (Baseline Informatiebeveiliging Overheid: BIO) en verbetering van de informatiebeveiliging & privacy. Inmiddels hebben we van de verantwoordelijke functionarissen vernomen dat meerdere maatregelen genomen zijn, zoals een Implementatieplan BIO 2020. Wij zullen de opzet van deze maatregelen tijdens de interim-controle in het najaar van 2021 beoordelen.

Wellicht ten overvloede willen we benadrukken dat onze bevindingen in het kader van de accountantscontrole een meer generiek karakter hebben.

5 Relevante ontwikkelingen

5.1 *Rechtmatigheidsverantwoording gemeenten*

Het wetsvoorstel inzake de rechtmatigheidsverantwoording 2021 voor decentrale overheden is vooralsnog nog niet in 2021 in de Tweede en Eerste Kamer behandeld en goedgekeurd. Naar verwachting treedt de Wijzigingswet voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording later in 2021 in werking.

Ter voorbereiding hierop zal de Commissie BBV de definitieve Notitie Rechtmatigheidsverantwoording later in 2021 publiceren. In nieuwsbrief-ibi-nummer 97 laat het Ministerie van BZK echter weten dat de benodigde parlementaire goedkeuring er mogelijk niet voor het einde van 2021 is. Het wetsvoorstel van de invoering van de lokale rekenkamers is door consultatie vertraagd. Als gevolg hiervan is er een gerede kans dat provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen pas over 2022 een rechtmatigheidsverantwoording hoeven af te geven.

Niettemin bevelen we aan de financiële beleidsgrémia van gemeente Beesel tijdig op het ingenomen standpunt van rechtmatigheidsverklaring te laten aansluiten, alsmede de Raad in de gewijzigde rolverdeling en verantwoordelijkheden mee te nemen.

Door de uitbesteding van de interne controles en de mate van interne beheersing hebben wij vastgesteld dat gemeente Beesel met haar verbijzonderde interne controle en beheersing op haar processen op de goede weg is, maar nog niet op het gewenste kwaliteitsniveau voor het verstrekken van de rechtmatigheidsverklaring vanaf het jaar 2021 of 2022 is. De structurele invulling van de Verbijzonderde Interne Controlefunctie (VIC) is een belangrijke pijler voor optimalisatie van de controle- en bedrijfsvoeringsfunctie van een gemeente.

De ambtelijke organisatie voorziet een tijdelijke (externe) oplossing van de uitvoering van de interne controles, waarna volgens het groeimodel gemeente Beesel tot een structurele interne invulling de Verbijzonderde Interne Controlefunctie (VIC) wenst te komen.

5.2 *Interne beheersing nieuwe processen (COVID-19)*

De afgelopen controleperiode hebben we in de gemeentesector geconstateerd dat de invoering van meerdere steunregelingen druk op de inrichting en uitvoering van de onderliggende processen heeft gezet. De regelgeving en het M&O-beleid van gemeenten liepen structureel achter bij de uitvoering. De doorvertaling van beleid naar uitvoering en vice versa was over 2020 onvoldoende zichtbaar (door)ontwikkeld.

Gemeente Beesel heeft een toereikend M&O -beleid vastgesteld. Over de opvolging van het restant van de IB -signalen over 2020 zullen we in ons accountantsverslag van 2021 rapporteren. We adviseren gemeente Beesel de interne beheersing van nieuwe

steunregelingen, waaronder controleplannen en uitvoeringsprocessen, te blijven optimaliseren.

Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten

Geen indicaties van fraude

De verantwoordelijkheid voor de jaarrekening berust bij het College. Uit dien hoofde is het College verantwoordelijk voor het beschermen van het vermogen van de gemeente, het voeren van een afdoende financiële administratie en het in stand houden van een geschikt systeem van interne beheersing (waaronder procedures voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde systemen en het voorkomen en opsporen van fraude, overige onregelmatigheden en fouten en niet-naleving van wet- of regelgeving). Wij hebben onze controle zodanig ingericht dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de jaarrekening in haar geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Niet -financiële rechtmatigheid

Een belangrijk onderdeel van de controle op rechtmatigheid betreft onder andere het beoordelen van indicaties of signalen van een verhoogd risico op het gebied van juridische rechtmatigheid (niet -financiële rechtmatigheid: het niet voldoen van beheershandelingen aan gemeentelijke -, nationale en Europese wet- en regelgeving). Gedurende de jaarrekeningcontrole hebben we geen tekortkomingen geconstateerd, behoudens de niet -materiële fouten en onzekerheden in de foutenevaluatie (zie *Bijlage 2b. Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid gemeente Beesel*).

Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de 'Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant'. Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het normenkader waaraan accountants moeten voldoen. De naleving hiervan is binnen de organisatie van KSG ingebed. Op basis van dit normenkader concluderen wij dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van gemeente Beesel in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke bepalingen en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat er geen schendingen van de onafhankelijkheidsvoorschriften hebben plaatsgevonden. Ons zijn geen relaties bekend tussen KSG en haar zuster- en/of moedermaatschappijen of haar aandeelhouders en/of werknemers en uw organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed op onze onafhankelijkheid kunnen zijn.

In dit verband merken wij op dat wij slechts assurance-diensten hebben uitgevoerd. Hierdoor is onze onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd voor het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

In het kader van verscherpte richtlijnen vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te

rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken we onderstaand een opgave van de tijdsbesteding van onze controlewerkzaamheden per fase van het controleproces (incl. een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole):

Urenbesteding fase	uren	
Planning/ interim	121,60	38%
Balanscontrole	191,50	59%
Afronding	9,75	3%
Totaal:	322,85	100%

De bestede uren overschrijden significant onze planning die de basis heeft gevormd voor de met u gemaakte prijsafspraken. De overschrijding is veroorzaakt door extra werkzaamheden bij de Tozo -regeling, WNT -verantwoording, het maken van diverse aansluitingen (o.a. bij meerdere SiSa -regelingen, tussen de exploitatieopzet van Oppe Brik en de financiële administratie e.d.) en gebreken in de debiteuren -en crediteurenlijsten.

Overige aandachtsgebieden

Hieromtrent berichten wij u als volgt:

- ✓ Gemeente Beesel heeft gedurende het boekjaar 2020 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke waarderingsgrondslagen en verslaggeving;
- ✓ Belangrijke ongebruikelijke transacties en controversiële of noodsituaties hebben zich in het boekjaar 2020 niet voorgedaan;
- ✓ We hebben geen gebeurtenissen na balansdatum onderkend die een materiële impact op de jaarrekening van 2020 hebben;
- ✓ Er zijn geen meningsverschillen met de ambtelijke organisatie of College geweest. Bij de uitvoering van de opdracht heeft de ambtelijke organisatie ons volledige medewerking verleend en hebben wij toegang tot de benodigde informatie gehad;
- ✓ Er hebben zich geen omstandigheden voorgedaan die de uitvoering van onze controle in belangrijke mate hebben bemoeilijkt. De medewerkers van gemeente Beesel hebben volledige medewerking verleend;
- ✓ Sinds 1 januari 2020 gelden voor ons Nadere voorschriften NOCLAR (NON-Compliance with Laws and Regulation), hierna NV NOCLAR. Hierin staat dat wij moeten handelen ingeval van niet-naleving van wet- en regelgeving door de gemeente Beesel. In voorkomend geval moeten wij mogelijk een relevante niet-naleving onmiddellijk melden aan een bevoegde instantie. Voor meer informatie over de NV NOCLAR verwijzen we u graag naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (<https://nba.nl>). Gedurende de uitvoering van de controle hebben we geen relevante niet-naleving van wet- en regelgeving geconstateerd.

Bijlage 2a Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Beesel

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
1.	Onzekerheid Grex Oppe Brik	-	€172.000	Geen formele goedkeuring van herbestemming bij woonwettekavels. Geraamde opbrengsten onzeker.
2.	Onzekerheid aansluitingsverschil Sociaal Domein	-	€75.437	De zorglasten in de financiële administratie zijn €75.437 lager dan het totaal van de productieverantwoordingen. Het verschil is veroorzaakt door de overgang van CiVision naar Zorgned als nieuw systeem.
Totaal		-	€247.437 (negatief)	

Bijlage 2b Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid gemeente Beesel

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
1.	Onzekerheid Grex Oppe Brik	-	€172.000	Geen formele goedkeuring van herbestemming bij woonwettelijke kavels. Geraamde opbrengsten onzeker.
2.	Onzekerheid aansluitingsverschil Sociaal Domein	-	€75.437	De zorglasten in de financiële administratie zijn hiermee €75.437 lager dan het nieuwe zorgpakket. Het verschil is mogelijk veroorzaakt door een administratief verschil naar aanleiding van de overgang van CiVision naar Zorgned als nieuw zorgsysteem.
Totaal		-	€247.437	

Bijlage 3a Foutenevaluatie SiSa -tabel

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Totale fout of onzekerheid per specifieke uitkering	Totale omvang van de fout of de onzekerheid (in €)	Toelichting fout/onzekerheid	Soort controleverklaring (rechtmatigheid/getrouwheid)
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toelagenproblematiek	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
E19	Regeling specifieke uitkering uitvoeringspilots Ruimtelijke Adaptatie tweede tranche	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
E27B	Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2020	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Totale fout of onzekerheid per specifieke uitkering	Totale omvang van de fout of de onzekerheid (in €)	Toelichting fout/onzekerheid	Soort controleverklaring (rechtmatigheid/getrouwheid)
	levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeentedeel 2020				
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2020	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
H8	Regeling Sportakkoord	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend
L5B	Regiodeals 3e tranche	€ 0	€ 0	N.v.t.	Goedkeurend

Bijlage 3b Foutenevaluatie Tozo -regeling (G4)

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Omvang ingestelde vorderingen levensonderhoud (jaar t) Tozo1 (i.v.m. verstrekte voorschotten	Fout	€ 0	N.v.t.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
	levensonderhoud voor publicatiedatum van 22 april)			
G4	Omvang ingestelde vorderingen levensonderhoud (jaar t) Tozo1 (i.v.m. verstrekte voorschotten levensonderhoud voor publicatiedatum van 22 april)	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.

Nadere toelichting Bijlage 3B

In Tabel 3a is een totaalregel van mogelijke afwijkingen van de regeling G4 (Tozo) opgenomen. Tabel 3b vormt een verplichte uitdieping van de foutenevaluatie van de Tozo -regeling aan het Rijk. Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden groter dan de verplichte rapporteringsgrens per SiSa -regeling (bij G4: €125.000) vastgesteld, met uitzondering van de kwalitatieve afwijking van €3.325 bij levensonderhoud Tozo 1 en Tozo 2 bij één unieke aanvrager (zie par. 2.4).